

stode de, at det ikke skulde taales, at der skulde indrømmes Menighederne Ret til at henvende sig til en saadan Præst, om hvem de vidste, at han vilde besørge Daaben saaledes, som det bestemmes efter de kirkelige Love, saaledes som det var en Samvittighedsfag for Forældre at faae den udført paa; og nu er Sagen jo vist nok i mange Maader meget væsentlig, forandret, idet vi ved Grundloven have faaet Religionsfrihed, og, dersom Geistligheden nu vilde stikke sig saaledes, som den kjøbenhavnske Geistlighed stiktede sig dengang, da vidste de kristne Folk, at Kirkebøren var aaben, og de kunde træde ud af den med fri Villie; men, skjøndt Forholdet saaledes er anderledes, saa er det dog ganske vist, at, saasnart Sagen gaaer ud paa en saadan Frihed, som ønskes fra Menighedernes Side, saa reiser den kjøbenhavnske Geistlighed sig igjen og henvender sig til Regeringen, og da tager Regeringen Hensyn dertil og kommer til Rigsdagen med et Forslag, som ikke paa anden Maade har kunnet sættes i Bevægelse; der er Lighed i den Ting, og deri ligner Geistligheden sig selv, og nu er det ganske vist, og saaledes viser alle Tidens Erfaring, at, skal der skee noget kirkeligt Fremstredt, da er det nødvendigt, at der opstaaer nogen Strid i selve Geistligheden, saaledes, at der er Nogle i Geistligheden, som tage sig af Folkets Sag, thi ellers gaaer det ikke, da kan der gøres alle mulige Forsøg, men, først naar det skeer, saa kan der aabnes Udset for en virkelig Frihed, og saaledes staaer Sagen nu. Det er min fulde Overbevisning, at, enten der gøres dette eller hiint fra den kjøbenhavnske Geistligheds Side, saa skal det dog lykkes, at vi faae sand Frihed, inden vore Dine lykkes. — Det var ikke ganske rigtigt, hvad den høitærede Cultusminister yttrede om den kjøbenhavnske Geistlighed, at den selv havde belymret sig for at fremme kirkelig Frihed, idet han nemlig sagde, at i Kjøbenhavn var der Frihed med Hensyn til Allergang og Confirmation; det er ikke ganske rigtigt, thi saaledes har dog den kjøbenhavnske Geistlighed sørget for, at, da den ikke kunde holde Baandene aldeles stramme, og var nødt til, ikke fordi den vilde, at give efter for Folkets Villie, at Confirmationen kunde blive no-

genlunde fri, saa holdt den dog paa de Fattige, de ere endnu i Lænker (Gram: Nei!), saaledes er det den Dag idag, og saaledes skriver det kjøbenhavnske Præstestab selv i 1838 til Stænderforsamlingen i Roeskilde, at det var urigtigt, at jeg havde paaberaabt mig, at der var en kirkelig Frihed med Hensyn til Confirmationen, thi det forholdt sig ingenlunde saaledes, da de, som gif i Fattigholerne ikke havde Frihed; saaledes skriver det, saaledes er det fremdeles, og saaledes maa det være mange Folk ganske bitterligt. Jeg skal for Pengesummens Skyld, som der tales om, ikke have Noget imod, at de 2000 Rbd., saaledes som den høitærede Cultusminister har forlangt dem, blive anvendte, fordi nu engang disse 5000 Rbd. ere bevilgede; men jeg har troet mig forpligtet til at udtale det klart og i betimelig Tid for Rigsdagen, at vi maae vogte os for ikke her at falde i en Snare, at vi ikke her berede os en saadan Fremtid, at, saasnart som vi komme med et Forslag om kirkelig Frihed, at vi saa faae det Svar af den høitærede Cultusminister, at det ikke kan hjælpe, og at den Sag nødvendig maa opsættes; nu har man jo engang indladt sig paa at faae en Commission nedsat, dens Betænkning maa først indhentes, og, saasnart Sagen saaledes gaaer istaa, saa sover Commissionen ind, og saa ere vi lige nær.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg skal ikke trætte den ærede Forsamling med noget udførligt Foredrag, som jeg ogsaa finder overflødig, da jeg tydeligen seer, at der er saa Mange stemte for at bevilge den begjærte Sum; jeg skal blot gjøre nogle faa Bemærkninger. En æret Taler har fundet det stødende, at jeg har ladet mig bevæge af en Indstilling fra Præsteconventet i Kjøbenhavn til at gaae ind paa Noget, som Rigsdagen slet ikke har villet gaae ind paa; jeg kan ikke ret forstaae, hvortil herved er sigtet; jeg har aldrig erfaret, at Rigsdagen har opfordret mig til at organisere en saadan Commission som den, der har været andraget paa fra Præsteconventet i Kjøbenhavn; enkelte Stemmer i Rigsdagen have udtalt sig i denne Retning, men jeg har altid troet, at der var overvejende Stemning imod det, som synes nærmest at ligge